

**KANUNNIK DONATIANUS
JOANNES ARENTS,
1690-1757**

B. JANSSENS de BISTHOVEN

Geboren te Brugge op 23 september 1690, oudste zoon van Leonard Karel Arents, apotheker te Brugge, en Anna Roelof, was hij de broer van Leonard Joannes (1708-1773), advocaat bij de Raad van Vlaanderen en bij de Grote Raad van Mechelen¹. Donatianus Arents was 21 jaar oud toen hij, in 1711, bij de oratorianen intrad, maar deze congregatie vier jaar later verliet². Daarna ontving hij de priesterwijding en celebreerde zijn eerste mis te Brugge op 28 januari 1716³. Intussen was hij student aan de Leuvense universiteit, waar hij het licentiaat in burgerlijk en kerkelijk recht⁴, en het licentiaat in de theologie behaalde⁵.

Deze belovende jonge priester werd één van de voornaamste persoonlijkheden van de Brugse clerus in de 18de eeuw, als pastoor van Loppem, pastoor van de kathedraal, kanunnik,

1. Deze laatste was gehuwd met Caroline Moentack, zuster van Guido Moentack, kanunnik van St.-Donaas op 15 november 1745 benoemd en overleden op 28 oktober 1766. Guido Moentack had in 1741 zijn voornaam gegeven aan de zoon van zijn zuster, Guido Arents. Deze laatste gaf dezelfde voornaam aan zijn kleinzoon en petekind Guido van Zuylen van Nyevelt, die op 1 mei 1830 peter was van Guido Gezelle : Brugge, St.-Annakerk, doopregister van 1830.

2. *Rond den Heerd*, 9, 1874, 219.

3. In de bibliotheek van de Rijksuniversiteit te Gent bewaart men het Vlaamse gelegenheidsgedicht van 28 januari 1716, volgens een aanmerking van M. English in B.A.B. (Brugge, Archief van het bisdom), nr. 66.

4. Brugge, familiearchief Arents, nr. 235 : diploma van *licentiatius utriusque iuris*.

5. B.A.B., nr. D 99 : diploma van *sacrae theologiae licentiatius*.

hoofdkerkmeester, historicus en redenaar, deken van Gistel, proost van de Borromeus-broederschap, kapittel-vicaris, cantor, aartsdiaken.

1. Pastoor van Loppem, 1718-1721, en van de kathedraal, 1721-1728.

Het pastoorsambt in Loppem was de eerste bediening van de nieuwe priester. Daartoe werd hij, op 13 juli 1718, door het kapittel van St.-Donaas, dat het patronaatsrecht bezat, aan bisschop Hendrik van Susteren voorgesteld⁶ en door deze laatste op 28 van dezelfde maand benoemd⁷. De jonge pastoor bouwde een nieuwe pastorie, waarvoor hij op 16 november 1718 de eerste steen metselde. Hij liet het dak van de kerk herstellen en de marmeren bevloering leggen, die men ter plaatse nog kan bewonderen, terwijl hij een aantal nieuwe kerkmeubels schonk⁸. Na 30 maanden werd de eenendertigjarige pastoor naar Brugge teruggeroepen en werd op 29 januari 1721 door de deken van het kapittel tot *pastor laicorum* van de kathedraal benoemd, voor de zielzorg van de ongeveer 800 gelovigen, die in St.-Donaas ter kerke kwamen⁹. Deze waren de bedienden en hovelingen van de graaf of degene die vanwege deze laatste in Brugge één of andere functie te vervullen hadden, alsook de munters, de ambtenaren van de proosdij «redenaars» genoemd, en ten slotte alle inwoners van de burg¹⁰. Donatiaan Arents behartigde dit herderschap tot de benoeming van zijn opvolger Joannes Grenier, op 26 januari 1728¹¹, en was intussen kanunnik geworden.

6. B.A.B., *Acta capituli*, A 83, 161.

7. B.A.B., *Acta episcopatus*, B 48, 309.

8. A. VERVENNE, *De parochie St.-Martinus te Loppem en haar pastoors van 1300 tot heden*, Loppem, 1980, 64 ; Brugge, Rijksarchief, Nieuw kerkelijk archief, nr. 1162.

9. B.A.B., A 83, 371.

10. B.A.B., K 8, fol. 25 r°.

11. B.A.B., A 84, 471.

2. Kanunnik van St.-Donaas, 1723-1757, en *fabricarius*, 1727-1737.

Pastoor Arents werd op 9 september 1723 geïnstalleerd als kanunnik titularis van de 27ste prebende, die voorbehouden was aan een priester met een graad in de theologie of het kerkelijk recht¹². De verplichte aanwezigheid in het koor vergde van de kanunniken een niet geringe inspanning. Zeer vroeg in de morgen, — elke dag te 5,30 uur en op tien hoogdagen te 5 uur, — begon het officie van de metten, gevolgd door de lauden. Dan werden de gelezen missen gelijktijdig aan meerdere altaren gecelebreerd. Men luidde opnieuw om 9 uur voor de prime, gevolgd door de terts, de conventuele gezongen mis en de sext. In de namiddag was er noon, vespers en completen, gevolgd door het lof met het H. Sacrament. Aan de koorverplichtingen kon men zich niet zonder meer onttrekken. Wanneer kanunnik Arents, die na een ziekte aan de beterhand was, op 23 dec. 1726 vraagt de aanwezigheidspremie te mogen genieten van de metten, aan welke hij om gezondheidsredenen deze winter niet zou deelnemen, terwijl hij toch de mis zou celebreren, werd hem dit geweigerd, als tegenstrijdig met de statuten¹³. Buiten de liturgische diensten hield het kapittel twee tot drie maal in de week een administratieve zitting, waarvan de handelingen en beslissingen in het register van de kapittelakten door de secretaris werden ingeschreven.

In de schoot van het kapittel werd kanunnik Arents op 18 augustus 1727 met het beheer van de kerkfabriek belast als *fabricarius*¹⁴. Onlangs had hij grote belangstelling betoond voor de materiële uitrusting, toen hij op 7 juni 1727 de goedkeuring van zijn confraters had bekomen voor de aankoop van een nieuwe altaarsteen als tafelblad van het hoogaltaar, dat te klein was voor de vier grote kandelaars en andere zilveren versieringen. Bedoelde zilveren kandelaars waren onlangs, op de kosten van de

12. B.A.B., A 84, 30-31.

13. B.A.B., A 84, 356.

14. B.A.B., A 84, 426.

fundatie kanunnik Petrus Van Volden door de zilversmid geleverd. Het vernieuwde hoogaltaar werd door bisschop Hendrik van Susteren, op zondag 20 juni geconsacreerd¹⁵.

Hoofdkerkmeester Arents werd, met drie andere kanunniken, in de kapittelzitting van 18 februari 1732 verzocht, een onderzoek in te stellen over vele archiefstukken, die wel in de inventaris, maar niet in de archiefkamer te vinden waren. Na zes weken, op 31 maart, wordt de onderzoekscommissie verzocht, te gaan kijken met de secretaris of de nog ontbrekende documenten wellicht in het secretariaat verplaatst werden. In de volgende zitting, op 3 april 1732, wordt beslist een speciaal register aan te leggen, waarin alle archiefdocumenten vermeld zullen worden¹⁶. Het was op verzoek van dezelfde *fabricarius* Arents dat het kapittel op 24 oktober 1732 besliste op volgende zaterdag 26 oktober het officie van prime een uur vroeger te beginnen, nl. om 8 uur, omdat de beneficianten van St.-Donaas de terechtstelling van twee veroordeelden, die dan moest plaats grijpen, niet mochten bijwonen¹⁷. Al de inkomsten en uitgaven van de kerkfabriek werden, onder toezicht van de *fabricarius* nauwkeurig ingeschreven in de rekening, die ter verantwoording aan het kapittel moest voorgelegd worden. Men vindt er de gewone uitgaven voor het personeel en de werklieden, voor hostiebrood, miswijn, was, wierook, enz., alsook de buitengewone, zoals b.v. aan hoofdklokkenluider Antoon Vandenberghe de som van 8 pond groot, voor het extraordinaire klokgelui (*pulsus omnino extraordinarius*), bij gelegenheid van de dankmis met *Te Deum*, op zondag 2 september 1731, voor de schenking van de acht kostbare wandtapijten en de overeenkomende acht schilderijen, door bisschop van Susteren aan de kathedraal gegeven¹⁸.

15. B.A.B., A 84, 505-507.

16. B.A.B., A 85, 204-205, 211.

17. B.A.B., A 85, 265.

18. *Computus bonorum officii fabricae... exhibitus in capitulo 20 oct. 1733 : Reddens solvit Antonio Vandenberghe pro pulsu omnium campanarum sub missa ad agendas reverendissimo Domino Henrico Josepho van Susteren episcopo Brugensi gratias pro donatis huic ecclesiae pretiosissimis tapetibus et picturis, cum pulsu maioris campanae pridie, anno 1731, iuxta apocham : VIII L. gr.: B.A.B., G 38 f. 160 ; L. DEVLIEGHER, *De St.-Salvatoskathedraal te Brugge, Inventaris*, Tielt, 1979, 205-206, 258-259.*

Kanunnik Arents nam ontslag als kerkmeester op 23 mei 1737. Omdat men geen bekwame opvolger vond, werd hij op 19 september aangeduid als plaatsvervangend *fabricarius*. Hij werd meteen aangesteld als ontvanger van het officie der aequaliteit, 1737-1751¹⁹. Op 15 maart 1742 werd kanunnik Niklaas Maertens tot kerkmeester verkozen²⁰. Twee weken vroeger, op 27 februari 1742 was Donatiaan Arents aangesteld als ekonoom van het openstaande bisdom en de proosdij²¹.

In 1731 had *fabricarius* Arents een schematische geschiedenis van het St.-Donaaskapittel uitgegeven, volgens een handschrift van Joannes Franciscus Foppens²², onder de titel : *Compendium chronologicum episcoporum Brugensium, necnon praepositorum, decanorum et canonicorum etc. ecclesiae cathedralis S. Donatiani Brugensis*. Brugis, typis Jacobi Beernaerts in via Breydelia, 1731. 12 + 272 blz. Wanneer het boek bijna volledig gedrukt was voegde D.J. Arents er een laatste *addendum* aan toe, over zijn benoeming als deken van Gistel op 30 april 1731 : *Decanus christianitatis per districtum Ghistellensem R.D. Donatianus Joannes Arents, possessor prebendae* 27 (p. 269).

3. Deken van Gistel, 1731-1755.

De benoemingsbrief van kanunnik D.J. Arents als deken van Gistel, opvolger van de onlangs overleden deken Boudewijn Siboons, werd op 30 april 1731 door de bisschop en *de mandato* door secretaris L. de Doncquers ondertekend, en bevat de opsomming van de faculteiten, rechten en plichten van de deken, die over zijn beheer aan de bisschop op tijd en stond rekenschap zal geven²³. Reeds op 23 oktober 1732 kon de nieuwe deken een uitvoerig verslag aan bisschop van Susteren aanbieden over zijn

19. B.A.B., A 85, 698, 722.

20. B.A.B., A 86, 288.

21. B.A.B., A 86, 284.

22. J.F. Foppens, geboren te Brussel op 17 november 1689, licentiaat in de theologie, kanunnik van de tweede prebende van St.-Donaas, professor aan het Groot Seminarie, werd op 19 december 1729 kanunnik van St.-Rumoldus te Mechelen en is te Mechelen overleden op 16 juli 1761 : zie *Biographie Nationale*, 7, 1880, 193.

23. B.A.B., B 52, fol. 343v^o - 344r^o.

eerste visitatietocht in de 21 parochies van de Gistelse dekenij²⁴. Voor elke parochie geeft dit verslag wetenswaardigheden betreffende patroonheilige, tiendenheffers, houders van het patronaatsrecht, kerkgebouw, pastorie, kerkhof, kerkmeubilair. Het aantal *communicantes*, d.i. volwassen gelovigen, wordt vermeld met aanduidingen over de paasplicht en de eerste communie van de kinderen. «In Bovekerke, — schrijft de verslaggever, en blijkbaar is de aanmerking voor de bisschop bedoeld, — is er sedert 20 jaar en daarboven niemand meer gevormd». Over Gistel noteert hij : «Van over ouds waren er twee pastoors. Nu is er maar één, Guilielmus Rootsaert, die ten onrechte de naam van deken van Gistel voert, en daarom een rokket onder zijn superplie draagt. Zijn onderpastoor is Cornelius Van de Walle van Brugge, en zijn koster J.B. De Smet. Pastoor en onderpastoor onthouden zich van de jacht ; hetzelfde mag gezegd worden van alle priesters van de dekenij».

4. Proost van de Broederschap van de heilige Carolus Borromeus, 1725-1755.

Als residerende Brugse kanunnik was de deken van Gistel in Brugge blijven wonen, alhoewel hij ook af en toe op zijn buitengoed te Zande, in de dekenij Gistel, verbleef, waar hij een huiskapel ter beschikking had. In Brugge was hij gedurende 30 jaar hoofdman of proost van «De liefhebbers ende confraters vanden heiligen Carolus Borromeus». Het feest van deze heilige aartsbisschop werd, sedert de fundatie van bisschop Antonius Triest, elk jaar op 4 november in St.-Donaas plechtig gevierd. Sedert 1704 was er daarenboven een octaaf, dat ingezet werd op tweede zondag van november. Gedurende deze acht dagen was er dagelijks na de metten een plechtige mis om 6.30 uur en om 17 uur groot sermoen vóór het lof. Er werd daarenboven op de eerste dag van het octaaf of de volgende vrijdag een Latijns *panegyricum* (lofrede) ter ere van de heilige, door de bisschop zelf of door een kanunnik, voorgedragen. Donatianus Arents kwam voor

24. Uit dit verslag werden de voornaamste gegevens en bijzonderheden overgenomen door L. Slosse : *De dekenij Gistel rond 1732*, in HEM (*Handelingen van het genootschap voor geschiedenis «Société d'Emulation»*), 56, 1906, 253-274.

deze lofrede aan de beurt op vrijdag 12 november 1728²⁵. Terwijl hij vroeger als «pastoor van de leken» (1721-1728) aan deze laatsten in de volkstaal onderricht gaf, is deze Latijnse redevoering gericht tot de bisschop, de kanunniken en andere *auditores ornatissimi*. Hij beschrijft de H. Carolus als een «volmaakte mens in Christus Jezus», (*Kol.* 1, 28), een toonbeeld voor de priesters, die met Gods genade ook volmaakte mensen in Christus Jezus moeten worden. Nadien hield proost D.J. Arents nog elf maal de traditionele Latijnse lofrede van de heilige aartsbisschop, nl. op 13 november 1733, 10 november 1734, 18 november 1735, 17 november 1740, 16 november 1741, 15 november 1742, 14 november 1743, 18 november 1745, 17 november 1746, 16 november 1747 en 16 november 1753²⁶.

5. Kapittel-vicaris, 1742-1743 en 1753-1754.

Na de dood van bisschop van Susteren, overleden op 25 februari 1742, werd kanunnik Arents op 1 juni 1742 aangesteld als één van de vier kapittel-vicarissen belast met het bestuur van het openstaande bisdom²⁷. Een tweede maal bekleedde Donatiaan Arents de functie van kapittel-vicaris na de dood van de volgende bisschop Joannes-Baptista de Castillion, overleden op 26 juni 1753²⁸, en toen was hij daarenboven medekandidaat voor de bisschoppelijke opvolging. Het kapittel had namelijk, op 24 juli 1753, drie kandidaten aangeduid: 1. Bernardus van Crombrugghe, proost van het St.-Baafskapittel te Gent, 2. kanunnik D.J. Arents, 3. Joannes Robertus Caïmo²⁹. De eerste van de drie werd benoemd maar weigerde. Toen gaf keizerin Maria-Theresia

25. *Oratio panegyrico-moralis exhibens S. Carolum Borromaeum hominem perfectum in Christo Jesu, habita Brugis in ecclesia cathedrali S. Donatiani, a Donatiano Joanne Arents S. Th. et J.U.L. eiusdem ecclesiae canonico graduato, pridie idus novembris, feria sexta infra octavam exaltationis Reliquiarum eiusdem Sancti, 1728* : gedrukt 20 blz.

26. E. REMBRY, *Le culte de Saint Charles Borromée à Bruges*, HEm, 50, 1900, 323.

27. Als opvolger van aartsdiaken Petrus Massemin, die, op 27 februari kapittel-vicaris benoemd, op 26 mei overleden was : B.A.B., A 86, 304.

28. B.A.B., B 62, fol. 1.

29. B.A.B., A 87, 334.

de voorkeur aan de derde kandidaat, die op 1 april 1754 door paus Benedictus XIV als 16de bisschop van Brugge bekrachtigd werd.

Op de uitvaart van de 14de bisschop, Hendrik van Susteren, gecelebreerd door Willem Delvaux, bisschop van Ieper, had kanunnik Arents, na het evangelie de Latijnse lijkrede voorgedragen, waarin de uitzonderlijke figuur en het zegenrijk episcopaat van de overleden kerkvorst in het licht worden gesteld³⁰.

6. Cantor, 1742-1743.

Tijdens de daarop volgende vacature van het bisdom werd kappittel-vicaris Arents, op 20 augustus 1742 door zijn confraters met meerderheid van stemmen tot cantor verkozen³¹. Tegen deze promotie werd onmiddellijk door één van de stemmenden, kanunnik Tilleman Bachusius, protest aangetekend, «omdat de nieuwe cantor niet kan zingen, en daarenboven door zijn drukken bezigheden verhinderd is»³². De waardigheid van cantor was geen loutere eretitel. Hij moest namelijk instaan voor de juiste uitvoering van de liturgische diensten, overeenkomstig de kalender en de rangorde van de zondagen, de feriale dagen, de feesten en de jaargetijden. Hij moest op de *dies decanales et cantorales* met de voorzanger de antifonen, psalmen en hymnen aanheffen, zodat muzikale vorming of aanleg zeker niet overbodig was. Toch bleef de verkiezing gehandhaafd, maar niet voor lange tijd. Want na elf maanden, op 29 juli 1743, nam Donatiaan Arents ontslag als cantor³³. Intussen had hij de inhuldiging van de

30. *Oratio funebris in exsequiis ... Henrici Josephi van Susteren ... habita die 28 febr. 1742 a Donatiano Joanne Arents S. Th. et J.U.L. ... canonico graduato et per districtum Gistellensem christianitatis decano* : gedrukt, 14 blz.

31. B.A.B., A 86, 327-328 : «... ex pluralitate votorum in cantorem electus fuit R.D. Donatianus Joannes Arents huius ecclesiae canonicus». De volgende kanunniken waren op deze verkiezing, onder voorzitterschap van de deken Joannes Baptista de Vicq, aanwezig : Donatiaan Arents, Tilleman Bachusius, Claudius de Corte, Ludovicus de Doncuers, Cornelius de Vos, Benedictus Lampreel, Nikolaas Maertens, Joannes Ricalcator, Jozef Ryelandt, Petrus Siboons, Nikolaas Simon, Jacobus van den Bogaerde, Franciscus van der Bruggen, Joannes van der Stricht, Hubertus Vandervliet, Matthias van Hamme, Zeger van Maele, Antoon van Tienevelt.

32. B.A.B., A 86 : Brugge, Rijksarchief, Nieuw kerkelijk archief, nr. 1024.

33. B.A.B., A 86, 388.

nieuwe bisschop Joannes Baptista de Castillion, gesteld op zondag 21 juli 1743, voorbereid en o.a. voor de feesttooi bij kunstschilder Jan Garemyn een aantal sierstukken besteld met jaar- en huldeschriften, wapenschilden en voorstellingen van Hercules met de magneetijzersteen³⁴.

7. Aartsdiaken van het bisdom, 1743-1755.

Tijdens de kapittelzitting van 29 juli 1743 gaf kanunnik Arents zijn ontslag als cantor en toonde meteen de benoemingsbrief, waardoor de nieuwe bisschop de Castillion hem op 27 juli de waardigheid van aartsdiaken van het bisdom had toegekend³⁵. Kort nadien, op 30 augustus, werd aartsdiaken Arents bovendien benoemd tot synodale rechter voor de kerkelijke gerechtszaken van het bisdom³⁶. Op 6 mei 1745 kon aartsdiaken Arents aan zijn confraters het goede nieuws melden dat een *officium proprium* met eigen mis ter ere van het H. Bloed voor het bisdom Brugge door Rome was goedgekeurd, om gevierd te worden op 3 mei, in plaats van het officie en de mis van de Kruisvinding. Het kapittel besliste dat men deze vernieuwing op 3 mei 1746 zou invoeren³⁷. In verband daarmee werd in de zitting van 26 april 1746 ook beslist dat men voortaan op de vooravond van 3 mei, feest van het H. Bloed, de metten onmiddellijk na het lof van 2 mei zal anticiperen, om reden van de processie die 's anderendaags in de voormiddag moet vertrekken³⁸.

Drie jaar nadien werd in Brugge het plechtig jubileum gevierd van zes eeuwen sinds de translatie van de beroemde relikwie naar de kapel van de H. Basilius op de Burg. Aartsdiaken Arents werd door de confrerie van het H. Bloed aangezocht, om

34. Hercules, heroïsche wonderdoener in de oudheid, symboliseert vaak de ingeboren deugd, en de magneet het verlangen naar God : A. JANSSENS de BISTHOVEN, *Jan Antoon Garemyn decorateur, een nieuw document*, in HEM, 114, 1977, 387.

35. B.A.B., B 57, fol. 3 ; A 86, 389.

36. B.A.B., B 57, fol. 11.

37. B.A.B., A 86, 489.

38. B.A.B., A 86, 541.

een plechtige lofrede in de kathedraal voor te dragen³⁹. Deze Latijnse redevoering werd daags na Ons Heer Hemelvaart, op vrijdag 16 mei 1749, in het koor van de kathedraal na de vespers van 4 uur en onmiddellijk vóór het plechtig lof gehouden, in aanwezigheid van de bisschop, de kanunniken in koorgewaad en vele andere *auditores ornatissimi*. Zij geeft de traditionele beschrijving van de overbrenging van het H. Bloed uit Jeruzalem naar Brugge, door graaf Diederik van den Elzas en abt Leonius, en ontwikkelt daarna in twee punten een antwoord op de vraag van psalm 29, vers 10 : *Quae utilitas in sanguine meo* : «Wat heeft mijn bloed voor nut?» Het besluit is een huldeadres aan de stad Brugge en een eigenaardige aanpassing van de feesthymne van de heiligen Petrus en Paulus, *O felix Roma* :
*O felix Bruga, quae supremi Principis
Es purpurata Pretioso Sanguine ;
Non laude tua, sed Ipsius meritis
Excellis omnem mundi pulcritudinem*⁴⁰.

Tijdens de zitting van de volgende dag overhandigde de auteur aan de kanunniken de gedrukte tekst van zijn toespraak, voorafgegaan door een breedvoerige hulde aan het eerbiedwaardige kapittel van de Brugse hoofdkerk. De heren waren begrijpelijkerwijze aangenaam verrast en wilden hun dankbaarheid laten blijken. Zij vroegen aan de aartsdiaken zich een ogenblik te willen terugtrekken en beslisten hem een juweel in zilver naar zijn keuze te schenken. Maar hij weigerde dit honorarium en verklaarde zich voor alle verdere dienst bereid⁴¹. In 1752 en volgende jaren werd aartsdiaken Arents door de bisschop gedelegeerd om de kinderen, die door de Jezüieten tot de eerste com-

39. *Oratio panegyrico-moralis de sacratissimo Jesu Sanguine qui Brugis Flandrorum in aede Divi Basilii colitur ac adoratur, occasione iubilei sex seculorum ab eius translatione, dicta in ecclesia S. Donatiani die 16 maii 1749 per Donatianum Joannen Arents Brugensem, Sacrae Theologiae et Iuris utriusque Licentiatum, praefatae ecclesiae cathedralis canonicum graduatum, dioecesis Brugensis archidiaconum et districtus Gistellensis christianitatis decanum* : gedrukt, 16 blz.

40. *Ibid.*

41. B.A.B., A 86, 673.

munie waren voorbereid, te ondervragen en hun op Hemelvaartsdag het sacrament uit te reiken⁴².

De laatste jaren van kanunnik Arents, die nog steeds tegelijkertijd het ambt van deken van Gistel uitoefende, waren door financiële problemen versomberd. Hij meldde deze persoonlijke moeilijkheden aan zijn confraters in een brief, die op een buitengewone kapittelvergadering, na de completen van 21 maart 1755, werd voorgelezen. Aartsdiaken Arents verklaart, dat hij door schuldeisers wordt bedreigd, omdat hij hen niet allen samen onmiddellijk kan voldoen. Hij beslist om die reden zijn goederen en akties publiek te laten verkopen en alleen zijn prebende voor eigen onderhoud te behouden. Hij vraagt daartoe onder curatele van het kapittel gesteld te worden met aanduiding van een curator. Het kapittel stemde erin toe en benoemde kanunnik Petrus Siboons tot curator⁴³. Wellicht was het als gevolg van deze narigheid, alsook om reden van gezondheid, dat kanunnik Arents, op 15 juni 1755, zijn ontslag als aartsdiaken en als synodale rechter nam⁴⁴. De bisschop gaf hem ook een opvolger als deken van Gistel, namelijk Petrus De Vos, pastoor van Eernegem, die op 23 okt. 1755 tot dit ambt werd benoemd⁴⁵.

Twee jaar nadien, op 5 oktober 1757, overleed kanunnik Arents overwacht in Beerst. Hij werd aldaar in de parochiekerk vóór het altaar van O.-L.-Vrouw begraven. Er werd geen grafsteen voorzien⁴⁶. Het kapittel besliste, in de zitting van 21 okt. 1757, een plechtige *Requiem* op woensdag 26 okt. te celebreren, met anticipatie van de metten op de vooravond, alsook een solemnele mis de volgende dag in de kerk van de predikheren voor de overleden confrater te laten opdragen⁴⁷. Het was de enige hulde

42. B.A.B., B 61, fol. 38, 159 ; B 62, fol. 93 v°.

43. B.A.B., A 87, 515-516.

44. B.A.B., B 63, fol. 39v^o.

45. B.A.B., B 63, fol. 61.

46. B.A.B., A 87, 748 ; B 64, fol. 72v^o.

47. B.A.B., A 87, 754. Een neef en een achter-kleinneef van Donatiaan Arents zijn later lid geworden van het kapittel van de Brugse kathedraal : Leonardus Arents de Beerteghem, geboren op 27 okt. 1740, regent van het college De Lelie te Leuven, kanunnik van de 13de prebende van St.-Donaas op 14 dec. 1778, op

die gebracht werd aan een verdienstelijke priester, die zijn werkzaam leven aan de dienst van de Brugse kerk had gewijd. De vacante 27ste prebende van gegraduateerd kanunnik werd op 22 okt. 1757 toegekend aan Karel Neyts, voordien kanunnik van St.-Salvators⁴⁸.

15 maart 1779 gepromoveerd tot de 17de prebende, die voorbehouden was aan een priester uit de adel met een graad in theologie of kerkelijk recht ; hij is overleden op 17 dec. 1819. De broer van deze laatste, nl. Guido Arents de Beerteghem, had een kleinzoon, Theodoor, die priester werd, kanunnik van de St.-Salvatorskathedraal, overleden op 8 april 1886.

48. B.A.B., B 64, fol. 78v^o - 79r^o ; A 87, 754.